

KOKKUVÕTE 2019. AASTA TEGEVUSARUANNE

eiopa

European Insurance and
Occupational Pensions Authority

Manuscript completed in June 2020

1st edition

Neither the European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA) nor any person acting on behalf of the EIOPA is responsible for the use that might be made of the following information.

Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2020

Images copyright: Pages: cover page: AdobeStock; other images EIOPA/Joppen; All illustrations, copyright EIOPA

PDF ISBN 97978-92-9473-259-0 ISSN 2529-5748 doi: 10.2854/536456 EI-AD-20-001-ET-N

© EIOPA, 2020

Reproduction is authorised provided the source is acknowledged.

For any use or reproduction of photos or other material that is not under the copyright of the EIOPA, permission must be sought directly from the copyright holders.

2019. AASTA TEGEVUSARUANNE NUMBRITES

EELARVE

27,1 miljonit eurot

60% liikmesriikide ametiasutustelt

40% Euroopa Komisjonilt

Määratud suhtarv Euroopa vabakaubanduse
Assotsiatsiooni riikidest

303 toodet ja teenust tööprogrammis

91% tarniti kavakohaselt

100% sihtotstarbelistest vahenditest (kuluko-
hustused) rakendatud

STRESSITEST TÖÖANDJAPENSIONISEKTORIS

hõlmas keskkonnaalaste, sotsiaalsete ja juhtimistavaga
seotud riskipositsioonide hindamist

19 riiki

60% riiklikest määratud hüvitistest

50% riiklikest määratud osamaksetega sektoritest

176 tööandja kogumispensioni asutust

EIOPA AVALDATUD

6

arvamust

2

soovitust

28

aruannet

3

juhendit

15

avalikku konsultatsiooni

225

sõnavõttu

198

EIOPA külastust

395

aastakonverentsikülast

Põhiväljaanded

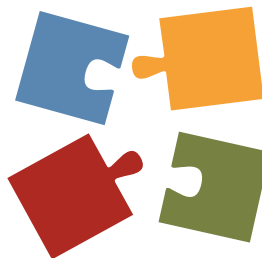
Tarbijasuundumuste aruanne

Tarbijakaitseküsimused
seoses reisikindlustusega

Suurandmete analüütika liiklus- ja
tervisekindlustuses

Kasutajasõbralik pensionihüvitiste
avalduste näidis

KAASATUDH 53 JÄRELEVALVEKOLLEEGIUMISSE

7

ühist kohapealset kontrolli

22

riiklikku järelevalveasutust, kellega aktiivne
koostöö

8

kahepoolset kokkulepet riiklike
järelevalveasutustega

Tehniline abi Horvaatiale

EESISTUJA EESSÕNA

Mul on hea meel tutvustada dokumenti EIOPA 2019. aasta saavutustega.

Osana oma missioonist edendada ühist lähenemisviisi järelevalvele oleme kasutanud mitmeid järelevalvevahendeid, näiteks oma koostööplatvorme, mille abil oleme käsitlenud jätkusuutmatuid piiriüleseid ärimudeleid.

Viimase aasta jooksul oleme tõhustanud ka oma tööd äritegevuse järelevalves, et kaitsta tarbijaid halbade äritavade eest. See hõlmas ka reisikindlustust. Teemaatilise läbivaatamise kaudu tuvastasime teatud suurenenud riskiga ärimudelid, mis tekitasid olulisi järelevalveküsimusi. Seetõttu väljastasime kindlustusandjatele ja kindlustusvahendajatele hoiatuse tegelda reisikindlustustoodete suurte komisjonitasude vähendamisega.

Tarbijasuundumusi käsitlevas pidevas tegevuses oleme tuvastanud neli valdkonda, mis vajavad täiendavat tähelepanu: koos hüpoteekidega müüdav elukindlustus (meie sihtvaldkond 2020. aastal), investeerimisriskiga tooted, lisakindlustus ning kahjukäsitlus liikluskindlustuses.

Püsivalt madala intressimääraga keskkond põhjustas kindlustusandjatele ja pensionifondidele jätkuvalt probleeme. Kindlustuse valdkonnas käsitleme seda Solventsus II läbivaatamise osana.

II. Üldiselt on Solventsus II raamistik tõhus ja hästi toimiv. Seetõttu näeme läbivaatamise tulemusi pigem evolutsiooni kui revolutsioonina.

Lisaks intressiriski kalibreerimise vajalikule kohandamisele soovime saavutada selle ettepanekute tasakaalustatud mõju. Üks oluline sihtvaldkond on proportsionaalsus ja EIOPA on esitanud ettepanekud, mille eesmärk on väikse riski profiiliga ettevõtete aruandlusnõudeid oluliselt vähendada.

Madalate intressimääradega keskkond on probleemne ka hoiustajatele. 2019. aastal jätkasime pensionihüvitiste avalduste näidise väljatöötamist, mis aitab tööandja kogumispensionil asutustel pakkuda pensioniskeemi liikmetele selget teavet, võimaldades seeläbi liikmetel teha oma pensionisäästudega seoses teadlikumaid otsuseid.

Erahoiustajate paremaks toetamiseks nende pensionieesmärkide saavutamisel peame vaatama ka nõudlust, eriti kapitaliturgude liidu kontekstis. 2019. aastal alustasime tegevust üleeuroopalise personaalse pensionitoote (PEPP) rakendamise tehniliste standardite ja tehnilise nõustamise valdkonnas ning meie arvates võib lihtsatel, teisaldatavatel, eelkõige digitaalsetel toodetel (nt PEPP) olla oluline roll inimeste abistamisel pensioniks säästmisel.

Kuigi digiüleminek pakub tarbijatele palju võimalusi, ei ole see riskideta. Meie teemaatiline läbivaatamine, mis käsitles suurandmete analüütika kasutamist liiklus- ja tervisekindlustuses, tõi esile õigluse ja eetikaga seotud probleemid. EIOPA uurib seda üksikasjalikumalt oma nõuandva eksperidirühma kaudu, et aidata meil välja töötada kindlustusvaldkonna digitaalse vastutuse põhimõtteid.

Digiüleminek suurendab ka küberrünnakute arvu. EIOPA uuris 2019. aastal sektoriga peetava dialoogi kaudu täiendavalt küberkindlustusturgu.

2019. aastal domineerisid uudistes kliimamuutused. Meie tegevusse selles valdkonnas hõlmas arvamust, kuidas integreerida kliimaga seotud riske Solventsus II-ga, ning esmakordset keskkonnanalaste, sotsiaalsete ja juhtimistavaga seotud riskipositsioonide hindamist tööandjapensionide stressitestis. Seoses keskkonnasäästlikule majandusele üleminekuga oleme kindlad, et kindlustusandjatel on juhtroll kliimamuutustega kohanemisel ja nende leevendamisele kaasa aitamisel oma investeerimis- ja kindlustustegevuste kaudu. Pikaajaliste investoritena võivad sarnast rolli täita ka pensionifondid.

Kuigi loodusõnnetused ja küberturvalisus on kaks väga erinevat riski liiki, on neil siiski sarnasusi: nad ei hooli piiridest ning võivad põhjustada tõsiseid ja kulukaid häireid majapidamistes, ettevõtetes ja finantssüsteemis. EIOPA usub, et nende ülemaailmsete probleemidega tegelemiseks peame kõik – järelevalve teostajad, sektor ja ametiasutused – koostööd tegema. Kooskõlastatud lähenemisviis annab tõhusama ja edukama tulemuse.

Meie saavutused 2019. aastal tulenesid ka meie järelevalvenõukogu ja Euroopa institutsioonide jätkuvast toetusest ja koostööst nendega, samuti meie pidevast dialoogist tarbijate, sektori ja muude sidusrühmadega meie sidusrühmakogude kaudu ning meie konsultatiivsetest lähenemisviisidest. Sellega seoses ootan jätkuvat koostööd, et saaksime oma mandaati täita.

Tulevikku vaadates jätkab EIOPA oma missiooni täitmist, kuid keskkonnas, kus domineerib koroonaviiruse puhang.

Sellega seoses keskendume jätkuvalt tarbijakaitsele ning kindlustus- ja pensionisektori finantsstabiilsusele, eriti selleks, et sektor jääks säilienõtteks, õiglaseks ja taastumisvõimeliseks. Selle saavutamiseks toetame jätkuvalt Euroopa Komisjoni algatusi, mille eesmärk on saavutada Euroopa roheline kokkulepe, digiajastule vastav Euroopa ja inimeste jaoks toimiv majandus.

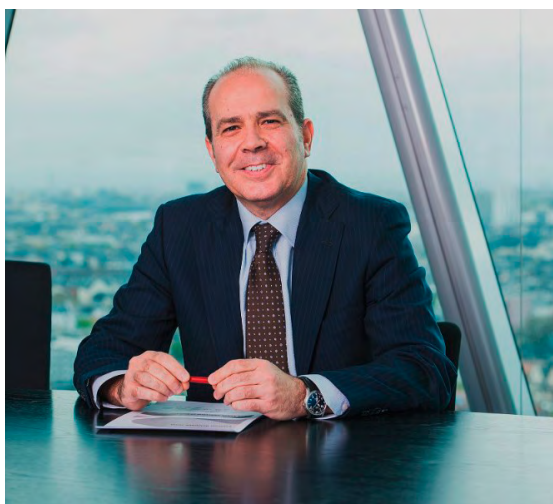
Sel viisil tagame, et kindlustus ja pensionid on Euroopa usaldusväärse finantssektori keskmes, mis omakorda on Euroopa kodanike teenistuses.

Gabriel Bernardino

TEGEVDIREKTORI EESSÕNA

2019. aastal oli meie eesmärk tegutseda oma ülesannete täitmisel tõhusa ja tulemusliku organisatsioonina ning mul on hea meel öelda, et üldiselt täitsime selle eesmärgi, saavutades kõik peamised tulemuslikkuse näitajad. Saavutasime kõrge taseme kõigis neljas strateegilises prioriteedis, samuti kestliku rahanduse ja kindlustustehnoloogia valdkondadevahelistes küsimustes.

Professionaalne, pädev ja kaasatud tööjõud toetab meie võimet oma ülesandeid täita. Oma personali edasise arendamise toetamiseks jätkasime pädevusraamistiku rakendamist ja selle integreerimist mitmesugustesse funktsioonidesse ja protsessidesse. Meie organisatsiooni töötajate arv suurenes 158-lt 166-le, ligi 80% töötajatest olid seotud põhitegevusega.

Meie võime kiiresti reageerida muutuvatele prioriteetidele toetab ka meie suutlikkust tulemusi saavutada. Ühendkuningriigi Euroopa Liidust väljaastumisega seotud ebakindlus nõudis järelevalveameti pidevat valmisolekut operatiivselt reageerida, kui tulevaste suhete osas ei saavutata poliitilist kokkulepet.

Pärast Euroopa järelevalveasutuste tehtud läbivaatamise järelduste valmimist vaatas Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve 2019. aasta teisel poolel läbi kodukorra, muutis seda ja koostas kodukorra eeskirju, et tagada valmisolek uute ülesannete ja volituste täitmiseks alates jaanuarist 2020.

EIOPA väljendas heameelt üleeuroopalist personaalset pensionitoodet (PEPP) käsitleva seadusandliku ettepaneku vastuvõtmise üle ja asus kohe välja töötama

toetavat määrust, et tagada PEPPi nõuetekohase rakendamine. Samuti alustas EIOPA tegevust seoses toodete registreerimiseks ja riikliku järelevalve teostamiseks vajalike uute protsesside ja IT-lahendustega.

Amet kasutas kogu aasta jooksul ressursse tõhusalt ja vastutustundlikult. Ameti 2019. aasta tegevuseelarve oli 27,1 miljonit eurot ja aasta lõpuks olime täitnud 100% kulukohustuste assigneeringutest ja 85,6% maksete assigneeringutest.

EIOPA viib oma toiminguid läbi täielikus vastavuses ELi määrustega, tegutsedes avatud ja läbipaistval viisil. Osana meie aruandekohustusest auditeerivad EIOPAt igal aastal Euroopa Kontrollikoda, Euroopa Komisjoni siseauditi talitus ja meie enda siseaudiitor. EIOPA väljendab heameelt koostöö üle kõigi Euroopa institutsioonidega. Amet osales regulaarselt Euroopa Parlamendi kontrollikoosolekutel, sealhulgas novembris 2019 toimunud kuulamisel Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjoni ees.

Osana püüdlusest oma tõhusust pidevalt suurendada rakendas EIOPA veelgi enam e-lahendusi, eriti haldusprotsessides. Täiendav areng toimus seoses üleminekuga Euroopa Komisjoni personali- ja lähetushalduse süsteemidele.

Amet tegi hangete valdkonnas koostööd ka teiste ELi asutustega, et saavutada mastaabisääst.

Nagu varasematel aastatel oli meile kasulik tihe koostöö riiklike pädevate asutuste kolleegidega ning viljakas suhtlus meie juhatuse ja järelevalvenõukogu liikmetega.

Oma tegevuse teadlikuma aluse jaoks otsisime jätkuvalt teavet mitmesugustelt sidusrühmadelt, eelkõige meie sidusrühmakogude ning konsultatsioonide ja ürituste kaudu.

Organisatsioonina oleme pühendunud kestlikule toimimisele ning esmakordselt sisaldab käesolev aruanne meie keskkonnajuhtimise avaldust. E-töövoogude kasutuselevõtt paberikasutuse vähendamiseks ja videokonverentsivahendite uuendamine seminaridest ja üritustest kaugosavõtu ergutamiseks on kaks näidet meetmetest, mille 2019. aastal keskkonnamõju vähendamiseks võtsime. Mõlemad tegevused on meie tööd lihtsustanud, eriti alates sellest, kui alustasime pikemaajalise kaugtööga 2020. aastal.

Tulevikku vaadates peame oma tegevuse ja töömeetodid kohandama uutele väljakutsetele: Euroopa järelevalveasutuste tehtud läbivaatusest tulenevatele vastutusvaldkondadele, koroonaviiruse pandeemia põhjustatud majandushäiretele ja meie töökoha kohandamisele koroonaviirusejärgsele keskkonnale.

Tahaksin tänada EIOPA töötajaid ja kolleege riiklikest pädevatest asutustest, järelevalvenõukogu ja juhatust nende väärtusliku panuse eest meie töösse. Olen kindel, et nende jätkuva pühendumisega suudame eespool nimetatud väljakutsetega toime tulla. Sel viisil saame Euroopas jätkuvalt edendada tugevat ja vastupidavat kindlustus- ja tööandjapensionisektorit, millest saavad kasu inimesed, ettevõtted ja majandused kogu Euroopas.

Fausto Parente

KOMMENTEERITUD KOKKUVÕTE

EIOPA-l oli 2019. aastal jätkuvalt oluline roll kindlustuse ja pensionide järelevalves Euroopas, amet tegi tihedat koostööd riiklike ametiasutuste, Euroopa institutsioonide ja muude sidusrühmadega, et täita oma 2019. aasta tööprogrammis seatud strateegilised eesmärgid.

Äritegevuse järelevalve ja reguleerimise edendamine

EIOPA on oma määrusega volitatud võtma juhtrolli läbipaistvuse, lihtsuse ja õigluse edendamisel kogu siseturul. Selle saavutamiseks on hädavajalik tugeva õigusraamistiku loomine.

EIOPA tegeles kindlustustoodete turustamise direktiivi kontekstis mitme tulemuse saavutamise, sealhulgas üldise hüvangu eeskirjade läbivaatamise ja pädevate asutuste koostööd käsitleva otsuse läbivaatamisega.

Aasta jooksul tõhustas EIOPA oluliselt oma tegevust äritegevuse järelevalve valdkonnas. Selle näiteks on riiklike järelevalveasutuste külastamise alustamine. EIOPA jätkas ka turujärelevalve tegevusi, eelkõige tarbijasuundumuste aruannete kaudu.

Reisikindlustusega seotud tarbijakaitseprobleemide temaatiline läbivaatamine näitas, et mõnede ärimudelitega kaasnevad suurenenud käitumisriskid, sealhulgas väga suurtel komisjonitasudel põhinevad tasustamisstruktuuri-

rid, mis tekitavad sageli tarbijatele kahju. Selle läbivaatamise tulemusel väljastas EIOPA kindlustusandjatele ja kindlustusvahendajatele hoiatuse tegelda reisikindlustustoodete suurte komisjonitasude vähendamisega.

EIOPA avaldas 2019. aastal oma esimese aruande kindlustus- ja pensionitoodete kulude ja varasema tulemuslikkuse kohta. Aruanne näitas, et kulud varieeruvad sõltuvalt toote liigist, kindlustusmaksest, riskikategooriast ja jurisdiktsioonist, kuid ka seda, et tulemuslikkuse võrdlemisel on toodete erinevuste tõttu suuri probleeme.

Kvaliteetse usaldatavusnõuete täitmise järelevalve suunas liikumise juhtimine

EIOPA tegevuses on kesksel kohal Euroopa ühise järelevalvekäsituse saavutamine.

EIOPA tegi 2019. aastal Solventsus II 2020. aasta läbivaatamise raames märkimisväärset tööd. Läbivaatamine tagab, et pöördelise tähtsusega määrus täidab jätkuvalt oma eesmärgi.

Seoses tööandja kogumispensioni asutuste II direktiivi (IORP II direktiiv) rakendamisega keskendus EIOPA tegevus IORP II direktiivi proportsionaalse ja asjakohase kohaldamise saavutamisele kogu Euroopas.

EIOPA tegeles ka pensionihüvitiste avalduste näidise väljatöötamisega, et aidata liikmetel saada paremat ettekujutust oma pensionisambast ja sissetulekust, mida nad võiksid saada pensionil olles.

Veebruaris 2019 jõudsid Euroopa Parlament ja liikmesriigid poliitilisele kokkuleppele üleeuroopalise personaalse pensionitoote (PEPP) ettepaneku osas. Seda arvesse võttes asus EIOPA kooskõlas PEPPi määрусega välja töötama mitmeid konkreetseid PEPPi tehnilisi tulemusi.

Rahvusvahelisel tasandil aitas EIOPA novembris 2019 vastu võtta esimesed ülemaailmsed raamistikud rahvusvaheliselt tegutsevate kindlustusgruppide järelevalveks (sh kindlustuskapitali standardi versiooni 2.0) ja süsteemse riski maandamiseks kindlustussektoris. EIOPA jätkas aasta jooksul järelevalve järjepideva lähenemisviisi väljatöötamist ning järjepidevate järelevalvetavade edendamist oma järelevalvealase lähenemiskava rakendamise kaudu. Prioriteetsed valdkonnad olid proportsionaalsuse rakendamine, sisemudelite järelevalve ja piiriülese äritegevuse järelevalve.

EIOPA on loonud täiendavad piiriülese koostöö platvormid, et edendada tõhusamat ja õigeaegsemat koostööd riiklike pädevate asutuste vahel konkreetsete piiriüleste juhtumite puhul, mis võimaldab piiriülese äritegevuse riske kiiremini tuvastada ja hinnata.

EIOPA koostas ka kaks täiendavat vastastikust eksperdi-hinnangut, mis käsitlesid regulaarset järelevalvearuannet ja riiklike pädevate asutuste koostööd piiriülese äritegevuses.

EIOPA pööras 2019. aastal jätkuvalt suurt tähelepanu Ühendkuningriigi Euroopa Liidust väljaastumise arengule ja võimalikule mõjule, kutsudes riiklikke järelevalveasutusi üles minimeerima kahju kindlustusvõtjatele ja soodustatud isikutele.

Kindlustus- ja tööandjapensionisektori finantsstabiilsuse tugevdamine

EIOPA jätkas selliste suundumuste ning võimalike riskide ja puuduste tuvastamist, millel võib olla kahjulik mõju kogu Euroopa pensioni- ja kindlustussektorile. Selle tegevuse osana avaldas EIOPA kogu aasta jooksul kindlustus- ja tööandjapensionide statistikat, sealhulgas teise iga-aastase kindlustusülevaate, kvartalipõhise riskinäidiku ning finantsstabiilsuse aruande kaks korda aastas. Peamine väljakutse on jätkuvalt pikaajaline väikese tootlikkusega keskkond.

EIOPA tegi 2019. aastal ka tööandjapensionide sektori stressitesti. Tulemused tõendasid, et testi jaoks kasutatud ebasoodne stsenaarium hävitab peaaegu veerandi valimi

investeeringuvarade väärtusest, põhjustades olulist kasu vähenemist.

Stressitest hõlmas esmakordselt keskkonnavalaste, sotsiaalsete ja juhtimistavaga seotud riskipositsioonide hindamist. Test andis ülevaate praegusest keskkonnavalaste, sotsiaalsete ja juhtimistavaga seotud tegurite haldamisest ja nendega arvestamisest tööandjapensionide sektoris.

Valimi omakapitaliinvesteeringute CO₂ jalajälg on ELi majandusega võrreldes üldiselt suur. Lisaks arvestab enamik osalevaid fonde keskkonnavalaste, sotsiaalsete ja juhtimistavaga seotud teguritega, kuid praegu hindab siiski alla 20% valimist keskkonnavalaste, sotsiaalsete ja juhtimistavaga seotud tegurite mõju riskidele ja tuludele.

EIOPA algatas ka konsultatsiooni piisavalt ühtlustatud ja piisavalt rahastatud riiklike kindlustusagatisskeemide Euroopa võrgustiku loomise üle.

Valdkondadevahelised teemad

EIOPA jätkas tegevust kestliku rahanduse valdkonnas. Selle raames toetati Euroopa Komisjoni kestliku rahanduse tegevuskava ning avaldati arvamusi, mis käsitles kliimaga seotud riskide integreerimist Solventsus II.

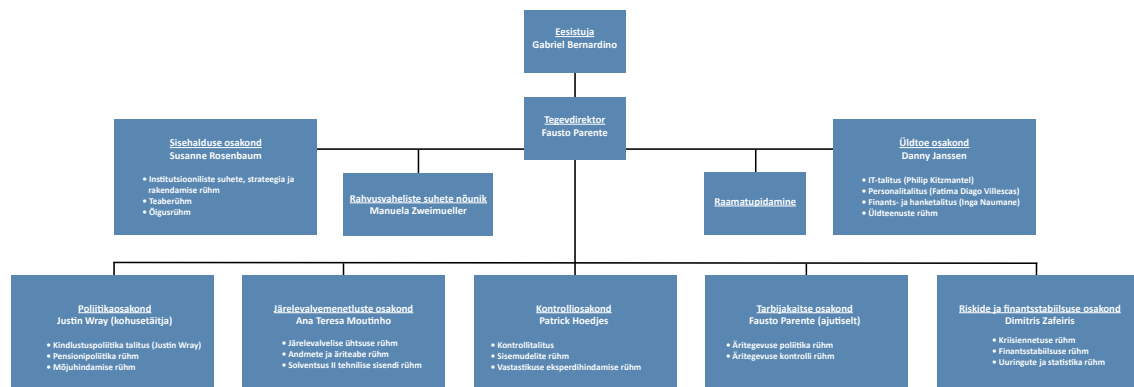
Kindlustustehnoloogia, digiülemineku ja kübervastupidavusvõime valdkonnas tegeles EIOPA digitaalse rahanduse eri aspektidega. See hõlmas pilvandmetöötluse, tehisintellekti ja suurandmete allhankeid, et edendada järelevalvesüsteemide ühtlustamist, soodustada proportsionaalsuse põhimõttel põhinevaid võrdseid võimalusi ja järgida tehnoloogianeutraalset lähenemisviisi finantsinovatsioonile. Liiklus- ja tervisekindlustuses suurandmete analüütika kasutamise temaatilise läbivaatamise järelmeetmena asutas EIOPA 2019. aastal nõuandva eksperdirühma, kes abistab EIOPAt kindlustussektori digitaalse vastutuse põhimõtete väljatöötamisel.

Oma aruandes kindlustusandjate küberriskide kohta leidis EIOPA, et digimajandus ja tehnoloogia areng pakuvad võimalusi küberkindlustusandjatele. Asjakohane küberkindlustuskaitse võib anda väärtusliku panuse ettevõtete ja klientide küberriskide haldamisse. Hästi arenenud küberkindlustusturul võib olla keskne roll digimajandusele ülemineku võimaldamisel.

Mandaadi tõhus ja tulemuslik täitmine

EIOPA jätkas 2019. aastal tegutsemist tõhusa ja tulemusliku organisatsioonina, otsides samas haldusprotsesside edasise täiustamise võimalusi.

ORGANISATSIOONISKEEM

VÕTA ÜHENDUST ELIGA

Isiklikult

Kõikjal Euroopa Liidus on sadu Europe Directi teabekeskusi. Teile lähima keskuse aadressi leiate: https://europa.eu/european-union/contact_et

Telefoni või e-postiga

Europe Direct on teenus, mis vastab Teie küsimustele Euroopa Liidu kohta. Teenusega saate ühendust võtta:

- helistades tasuta numbril: 00 800 6 7 8 9 10 11 (mõni operaator võib nende kõnede eest tasu võtta),
- helistades järgmisel tavanumbril: +32 22999696 või
- e-posti teel: https://europa.eu/european-union/contact_et

ELI KÄSITLEVA TEABE LEIDMINE

Veebis

Euroopa Liitu käsitlev teave on kõigis ELi ametlikes keeltes kättesaadav Euroopa veebisaidil: https://europa.eu/european-union/index_et

ELi väljaanded

Tasuta ja tasulisi ELi väljaandeid saab alla laadida või tellida järgmisel aadressil: <https://op.europa.eu/et/publications>

Suuremas koguses tasuta väljaannete saamiseks võtke ühendust talitusega Europe Direct või oma kohaliku teabekeskusega (vt https://europa.eu/european-union/contact_et).

ELi õigus ja seonduvad dokumendid

ELi käsitleva õigusteabe, sealhulgas alates 1952. aastast kõigi ELi õigusaktide konsulteerimiseks kõigis ametlikes keeleversioonides vt EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu>

ELi avatud andmed

ELi avatud andmete portaal (<http://data.europa.eu/euodp/et>) võimaldab juurdepääsu ELi andmekogudele. Andmeid saab tasuta alla laadida ja taaskasutada nii ärilisel kui ka mitteärilisel eesmärgil.

**EUROPEAN INSURANCE AND
OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY**

Westhafenplatz 1,
60327 Frankfurt am Main, Germany

<https://www.eiopa.europa.eu/>

**Euroopa Liidu
Väljaannete Talitus**

ISBN 978-92-9473-259-0
ISSN 2529-5748